

ALUEVALTUUSTOALOITE

Vaikuttavuusarviointien tekeminen ennen lopullista hankintapäätöstä – Pohjois-Pirkanmaan alueen sosiaali- ja terveystalveluiden hankinta

Aloite:

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallitus päätti 27.1.2025 käynnistää Pohjois-Pirkanmaan alueen sosiaali- ja terveystalveluiden hankinnan. Hankinnan tarkoituksena on täydentää hyvinvointialueen omaa tuotantoa ulkopuolisella palveluntuotannolla Virroilla, Ruovedellä, Juupajoella, Parkanossa ja Kihniössä. Osa talveluista siirtyy hyvinvointialueen omaan tuotantoon, loput kilpailutetaan. Arvioitu hankinnan vuosikustannus ilman optioita on noin 55 miljoonaa euroa.

Kyseessä on laaja, alueellisesti merkittävä ja taloudellisesti huomattava ratkaisu, jolla on vaikutuksia niin asukkaisiin, henkilöstöön, talveluiden laatuun kuin tuleviin rakenteisiin. Tällaisessa tilanteessa on olennaista turvata avoin ja tietoon perustuva päätöksenteko koko hyvinvointialueen edun mukaisesti.

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategiassa viestinnän osalta todetaan, että alueen tulee toimia rehellisesti ja luotettavasti, jotta se kykenee perustelemaan päätöksensä, viemään ne käytäntöön ja olemaan asukkaiden, henkilöstön ja aluevaltuutettujen luottamuksen arvoinen kaikissa tilanteissa. Tämä strateginen sitoumus korostaa perusteellisen vaikuttavuusarvioinnin tarvetta ennen lopullista hankintapäätöstä.

Me allekirjoittaneet aluevaltuutetut esitämme, että:

Ennen kuin aluehallitus tekee lopullisen päätöksen Pohjois-Pirkanmaan sote-talveluiden hankinnasta, tehdään riippumaton vaikuttavuuden arviointi seuraavista vaihtoehtoista:

1. Nykyinen palveluntuotanto (esim. Keiturin Sote Oy, Kolmostien Terveyst Oy)
2. Pirkanmaan hyvinvointialueen oma palvelutuotanto
3. Kilpailutuksen voittaneen palveluntuottajan tarjoama palvelukokonaisuus

Vaikuttavuusarvioinnissa tulee tarkastella muun muassa:

- Asiakasvaikuttavuutta ja talveluiden laatua
- Alueellista saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta
- Henkilöstön asemaa, siirtymien vaikutuksia ja työolosuhteita
- Taloudellista kestävyyttä ja kustannustehokkuutta
- Vaikutuksia hyvinvointialueen omaan tuotantokykyyn sekä strategisten tavoitteiden toteutumiseen

Vaikuttavuusarvioinnin tulokset tulee esittää esimerkiksi aluevaltuuston talousarvioseminaarissa ennen lopullista hankintapäätöstä (yleensä suljettu tilaisuus).

Lisäksi toteamme, että:

Aluevaltuutetuille on turvattava kuntalain mukainen tiedonsaantioikeus, joka takaa valtuutetuille oikeuden saada tietoa hyvinvointialueen toiminnasta ja valmisteltavista asioista päätöksenteon tueksi. Tiedonsaantioikeuden täysimääräinen toteutuminen edellyttää, että vaikuttavuusarvioinnin

tulokset ja niihin liittyvä tausta-aineisto toimitetaan myös kaikille aluevaltuutetuille riittävän ajoissa ennen päätöksentekoa.

Tämä menettely tukee hyvinvointialueen strategiaa ja vahvistaa päätöksenteon oikeellisuutta, läpinäkyvyyttä ja luottamusta.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Pirkanmaan hyvinvointialue ryhtyy viipymättä toimiin vaikuttavuusarvioinnin toteuttamiseksi ja aluevaltuutettujen tiedonsaantioikeuden varmistamiseksi ennen lopullista hankintapäätöstä.

Pirkanmaalla 9.6.2025

Keskustan aluevaltuustoryhmä